

46. pielikums

Spēle „Barā drošāk”

Plēsēji, piemēram, zvirbuļvanagi un lauku piekūni, medī neliela izmēra putnus, tajā skaitā – mājas strazds. Putniem, kas tiek medīti, nepieciešams pielāgoties, lai izvairītos nokļūt plēsēja nagos.

Spēles dalībniekiem ar spēles un sekojošo pārrunu palīdzību jāsaprot, ka, esot lielā grupā, ir mazāka iespēja kļūt par plēsēja upuri. Vienlaicīgi jāatceras, ka veselīgā ekosistēmā nepieciešami gan plēsēji, gan medījums.

Šai spēlei nepieciešami vismaz 9 dalībnieki.

Nepieciešamie materiāli

Jums nepieciešamas četras tenisa bumbiņas. To vietā Jūs varat izmantot rotaļu putnus, kurus var izgatavot pēc spēles pielikumā esošajām instrukcijām.

©RSPB

Ko darīt

Šajā piemērā plēsējs ir zvirbuļvanags un medījums – mājas strazds.

1. Grupa nostājas aplī, kura diametrs ir vismaz pieci metri. Pastāstiet dalībniekiem, ka viņi ir koki. Apļa iekšpusē ir plašs atvērts laukums
2. Strazds (tenisa bumbiņa vai rotaļu putns) apmetas vienā no „kokiem”.
3. Paskaidrojiet, ka strazdam ir jālido pāri atvērtajam laukumam. Tādēļ „kokam” nepieciešams to mest uz apļa otru pusi. Vienojieties, ka putns vienmēr jāmet krūšu augstumā. Kad putns sasniedz koku, tas turpina savu lidojumu uz citu koku. Ļaujiet, lai koki iesildās un strazds palidinās apkārt apmēram minūti. Apspriežat strazda uzvedību – pašreiz tas var lidot, kur vien vēlas, jo tuvumā nav neviena plēsēja.

4. Izvēlaties vienu brīvprātīgo par zvirbuļvanagu – tā pienākums ir nomedīt strazdu (noķert tenisa bumbuņu vai rotaļu putnu). Strazdam atkal ir jālido apkārt, bet šoreiz tā, lai izvairītos no plēsēja. Aiciniet grupu novērot strazda uzvedību. Tas cenšas veikt īsākas distances un lidot ātrāk, lai nenokļūtu plēsēja nagos.
5. Salieciet kokos pārējos strazdus. Pastāstiet grupai, ka šis ir strazdu bars un mēs vēlamies novērot tā ietekmi uz zvirbuļvanagu. Kad visi strazdi vienlaicīgi lido, zvirbuļvanags, visticamāk, apmulsīs un nespēs tik labi medīt. Pēc tam, kad spēle beigusies, aiciniet grupu pastāstīt, kāda ietekme baram bija uz zvirbuļvanagu.
6. Ja vēlaties, turpinājumā Jūs varat izmantot piekto strazdu (citā krāsā, nekā pārējie strazdi). Atkārtojiet spēli ar baru, lai redzētu, vai zvirbuļvanags spēj noķert strazdu. Dabā, kad plēsējs vēlas noķert upuri no lielas grupas, tas var izvēlēties vienu konkrētu putnu, kas nedaudz atšķiras no pārējiem. Izvēlētais medījums var būt citā krāsā vai arī slims vai ievainots. Ja plēsējs velta savu uzmanību vienam upurim, tam ir lielākas izredzes iegūt sev barību.

Diskusija turpinājumā

- Apspriedieties par medījuma ieguvumiem, dzīvojot barā. Plēsējam ir vairāk potenciālo upuru, tajā pašā laikā ir grūtāk veiksmīgi medīt.
- Kāds ir sekas tam, ja plēsējs nespēj veiksmīgi medīt?

Pielikums

Kā izgatavot rotaļu putnu

Jums vajadzēs:

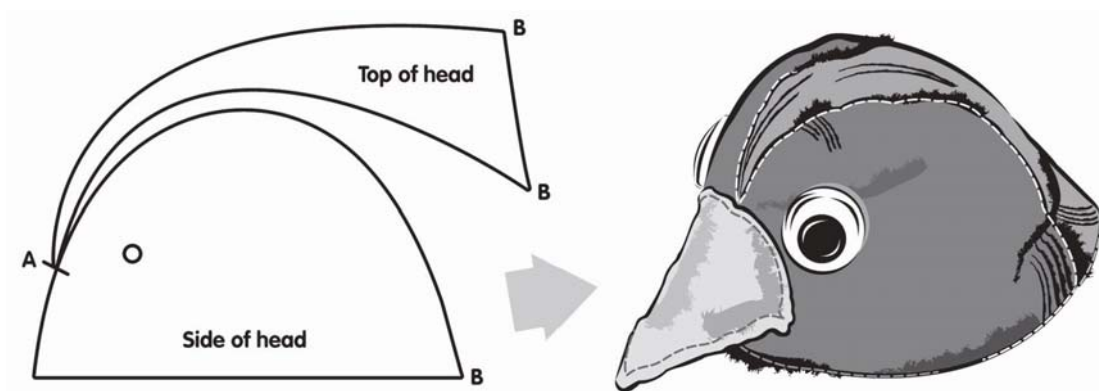
- Audumu – filcs vai līdzīgs audums – divās krāsās (vai vairāk, ja vēlaties spārnus, asti u.c. citās krāsās) – viena ķermenim un otra knābim un kājām.
- Mīkstu materiālu galvas piebāšanai.
- Sausas pupiņas vai zirņus ķermeņa pildīšanai.
- Gatavas acis (nopērkamas, piemēram, veikalā „Tiimari”). Ja tādas nav pieejamas, izgatavojiet tās no pogām vai auduma gabaliņiem.

Ko darīt (sekojiet zīmējumiem):

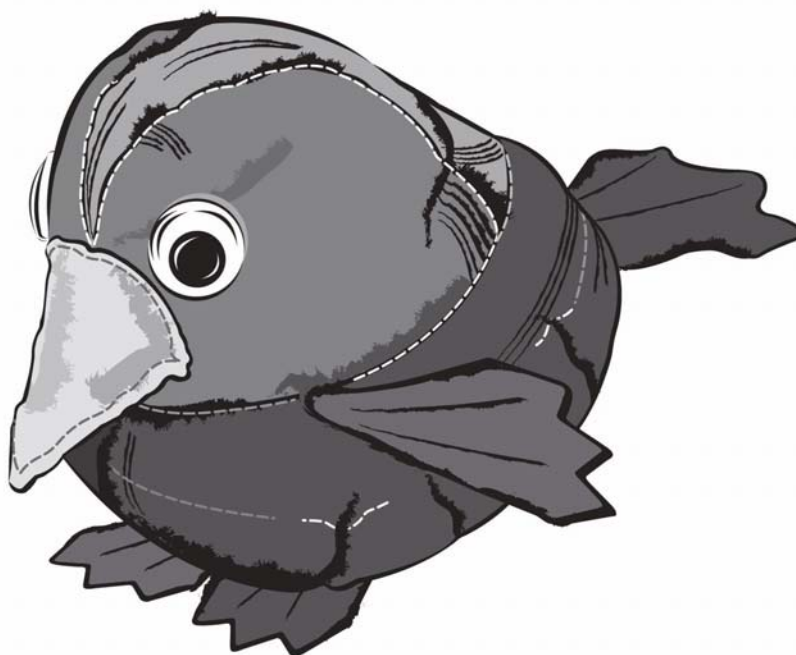
1. Izgrieziet audumu nepieciešamajās formās (skatīt piegrieztnes).
2. Sašujiet galvas virsmu ar sāniem, starp punktiem A un B (skatīt zīmējumu). Atstājiet no B līdz B vaļā.
3. Piešujiet acis.
4. Sašujiet ķermeņa apakšu ar ķermeņa augšdaļu. Punktiem G, H un I jāsakrīt. Atstājiet nesašūtu no G līdz H – pa šejieni ievietosiet pildījumu.
5. Savienojiet ķermeni ar galvu, atstājot atvērtu no B līdz B – šeit ievietosiet pildījumu.
6. Piepildiet galvu ar mīkstu materiālu un aizšujiet no B līdz B (skatīt zīmējumu).
7. Sašujiet kopā abas astes detaļas (saglabājiet pārējās četras detaļas pēdām).

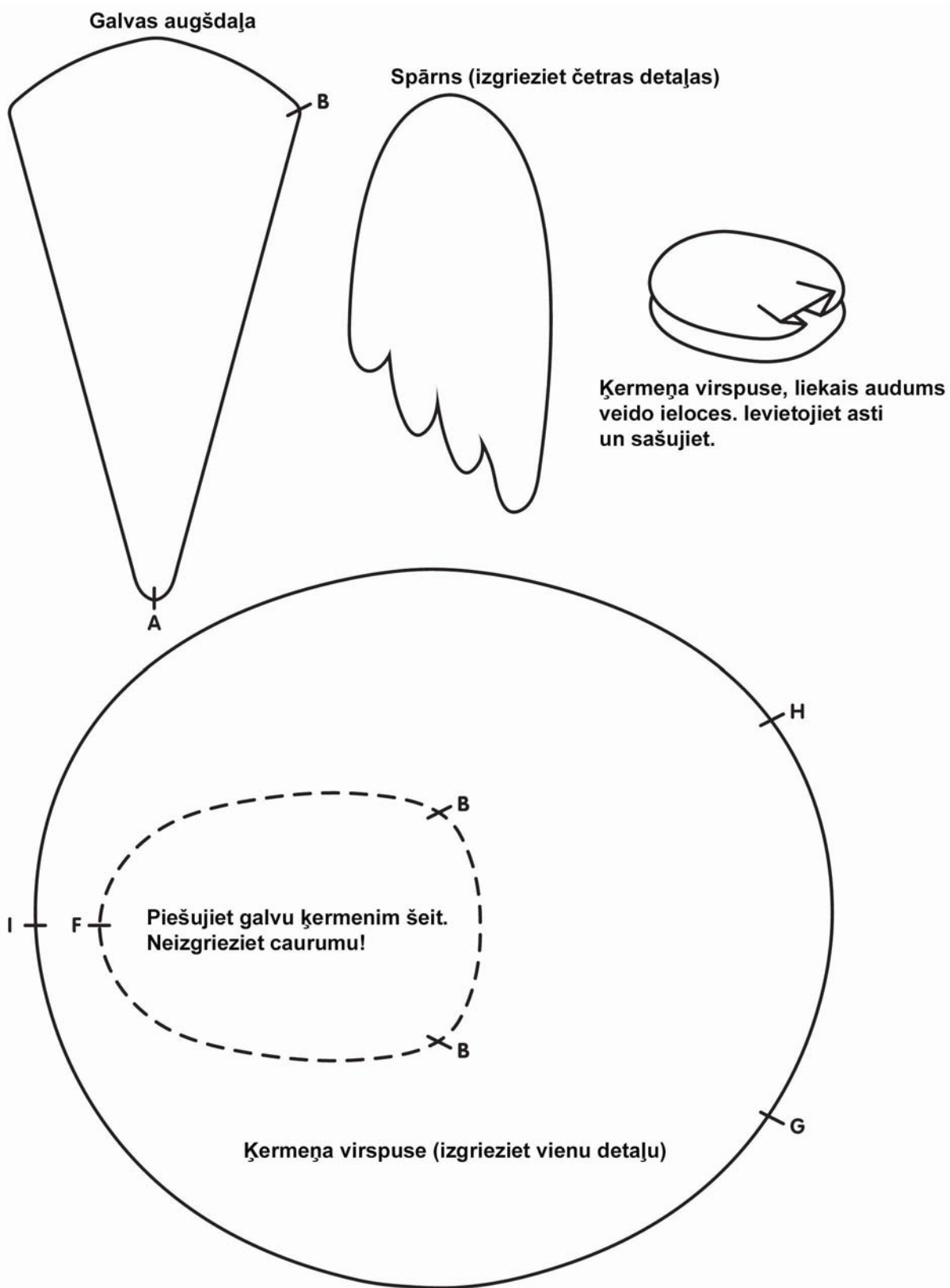
8. Ievietojiet asti ķermenī (skatīt zīmējumu). Salokiet lieko audumu ķermeņa virspusei, lai veidotos ieloces, un stingri sašujiet.
9. Izgatavojiet abus spārnus, sašujot kopā divas spārna detaļas katram spārnam.
10. Piešujiet spārnus katrā ķermeņa pusē (skatīt gatavo putnu).
11. Sašujiet kopā abas knābja detaļas no C līdz E līdz D, atstājot atvērtu no C līdz D (skatīt zīmējumu). Piepildiet knābi ar mīkstu materiālu, lai piešķirtu tam formu. Piešujiet knābi galvas priekšpusē, no C līdz D.
12. Izgatavojiet abas pēdas, sašujot katrai divas detaļas. Stingri piešujiet tās ķermenim.

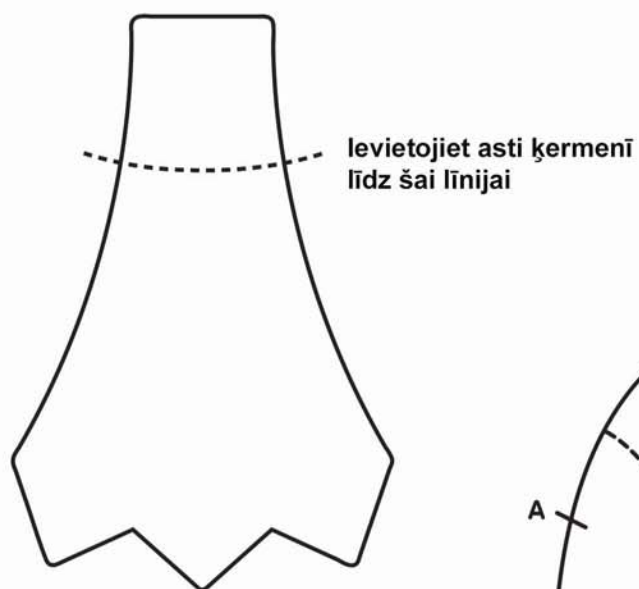
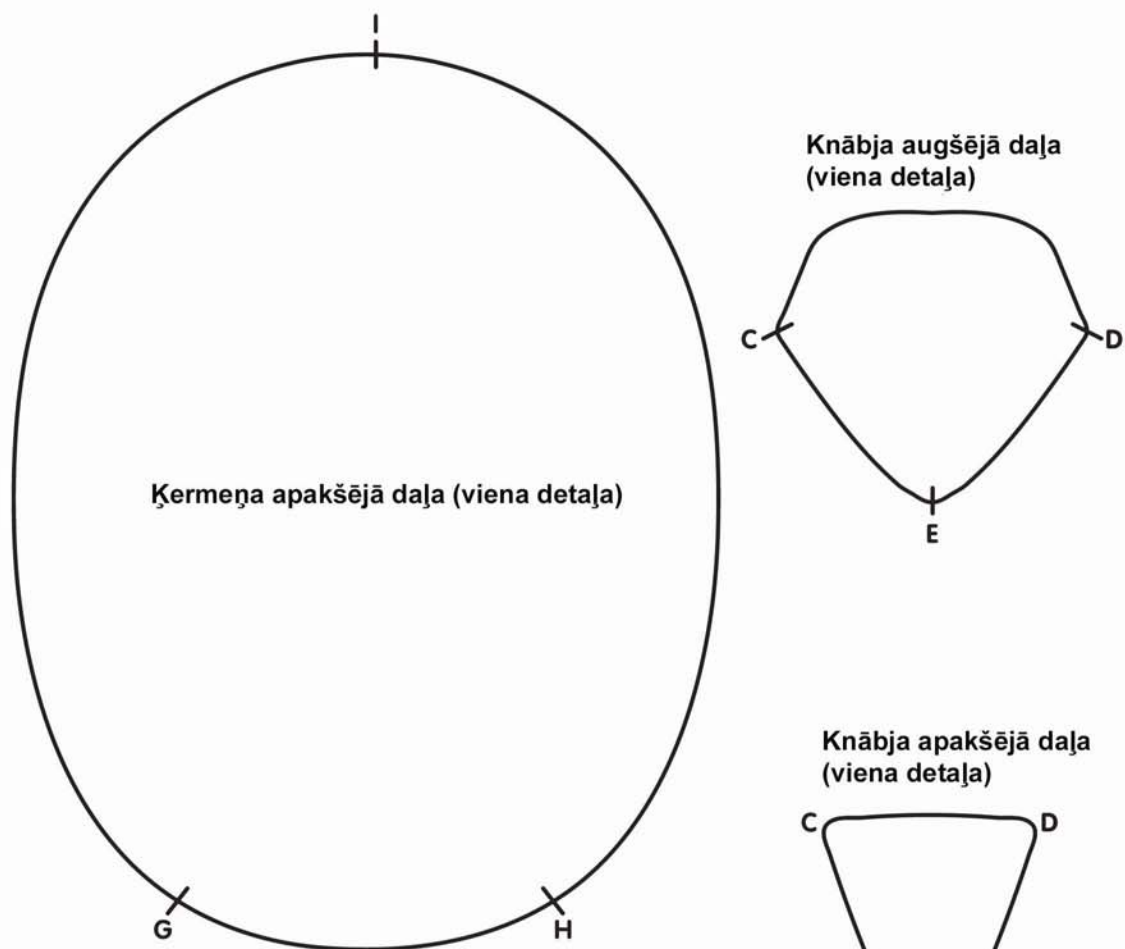
Putna galvas sašūšana

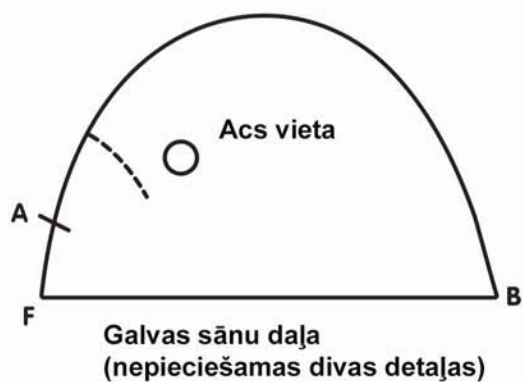
Gatavais putns izskatīsies šāds!

Izgrieziet sešas detaļas – divas astei un četras pēdām

Galvas sānu daļa (nepieciešamas divas detaļas)